

TOÁN 5
TUẦN 21 – TIẾT 5

Bài: Diện tích xung quanh hình và diện tích toàn phần hình hộp chữ nhật
(SGK/109 - 110)

I. Em hãy đọc và quan sát kĩ phần bài học sau đây:

a) Diện tích xung quanh

Diện tích xung quanh của hình hộp chữ nhật là tổng diện tích bốn mặt bên của hình hộp chữ nhật.

Ví dụ : Cho hình hộp chữ nhật có chiều dài 8cm, chiều rộng 5cm và chiều cao 4cm. Tính diện tích xung quanh của hình hộp chữ nhật đó.

Quan sát hình hộp chữ nhật và hình khai triển trên đây ta thấy :

Diện tích xung quanh của hình hộp chữ nhật bằng diện tích của hình chữ nhật có :

Chiều dài là : $5 + 8 + 5 + 8 = 26$ (cm) (tức là bằng chu vi của mặt đáy hình hộp), chiều rộng 4cm (tức là bằng chiều cao hình hộp).

Do đó, diện tích xung quanh của hình hộp chữ nhật đó là :

$$26 \times 4 = 104 \text{ (cm}^2\text{)}$$

Muốn tính diện tích xung quanh của hình hộp chữ nhật ta lấy chu vi mặt đáy nhân với chiều cao (cùng một đơn vị đo).

b) Diện tích toàn phần

Diện tích toàn phần của hình hộp chữ nhật là tổng của diện tích xung quanh và diện tích hai đáy.

Hình hộp chữ nhật ở ví dụ trên có diện tích một mặt đáy là :

$$8 \times 5 = 40 \text{ (cm}^2\text{)}$$

Do đó, diện tích toàn phần của hình hộp chữ nhật đó là :

$$104 + 40 \times 2 = 184 \text{ (cm}^2\text{)}$$

***Lưu ý:**

- Giả sử phòng học của em hay căn phòng khách nhà em là một hình hộp chữ nhật thì diện tích của 4 bức tường là diện tích xung quanh của căn phòng đó.
- Muốn tính diện tích xung quanh của hình hộp chữ nhật, các bạn có thể làm theo 2 cách:

Trường Tiểu học Trần Nguyên Hãn – Lớp: Năm... - Họ tên HS:.....

- Cách 1: (2 lời giải)

- + Tính chu vi đáy hộp (tức là chu vi hình chữ nhật): $P = (a + b) \times 2$
- + Tính diện tích xung quanh hình hộp chữ nhật: $P \times h$ (h là chiều cao)

- Cách 2: (1 lời giải)

Tính diện tích xung quanh trực tiếp bằng công thức: $S_{xp} = (a + b) \times 2 \times h$

⇒ **Chú ý:** Các số đo chiều dài, rộng, cao đều phải cùng đơn vị đo.

II. Bài tập:

Bài 1/110: Tính diện tích xung quanh và diện tích toàn phần của hình hộp chữ nhật có chiều dài 5dm, chiều rộng 4dm và chiều cao 3dm.

***Hướng dẫn:**

- Tính chu vi mặt đáy của hình hộp chữ nhật.
- Tính diện tích xung quanh của hình hộp chữ nhật.
- Tính diện tích một mặt đáy của hình hộp chữ nhật.
- Tính diện tích toàn phần của hình hộp chữ nhật.

Giải

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. Dặn dò:

- Khuyến khích các em làm thêm bài 2/110 ở trên.
- Xem trước bài “Luyện tập” trang 110.